

НОВЕ СЛОВО В НАУЦІ

Книга, яку нарешті побачив світ, відзначається високою актуальністю.¹ Глибоке пізнання природи фінансового розвитку, всебічне розуміння особливостей складного світу фінансів та глибинних засад сучасної фінансової науки має сьогодні велике теоретичне та практичне значення. У цьому контексті представлено авторами перше у фінансовій літературі фундаментальне дослідження генези і еволюції фінансової думки України створює науковий фундамент для подальшого розвитку фінансової освіти, науки і культури, адекватний ринковому способу мислення.

Світова фінансова криза ще раз яскраво засвідчила значимість фінансових проблем у житті держави і кожного окремого її громадянина, уникнення або пом'якшення наслідків яких можливе тільки за умов високого фінансового професіоналізму, який базується на знанні всього попереднього розвитку фінансів. У цьому зв'язку важливе значення як для професіоналів, так і майбутніх фахівців фінансової сфери має монографія групи відомих в країні учених-фінансистів «Фінансова думка України» (Т.1). Вона концентрує світові та національні здобутки фінансової науки, усвідомлення і перенесення яких в практичну площину фінансового менеджменту дозволяє сформулювати нові підходи з урахуванням національних історичних особливостей соціально-економічного розвитку нашої країни. Це важливо і тому, що невдалі експерименти в процесі реструктуризації і реформування економіки ні в одній галузі економічного життя не проявляють себе так швидко і з такими згубними наслідками, як в сфері фінансів.

Ось чому фіскальна політика держави має ґрунтуватися на фундаментальній фінансовій доктрині, мати свою тактику і стратегію, сучасний ефективний інструментарій впливу на макрофінансову стабілізацію та економічне

зростання, сукупний попит і пропозицію, особисте і державне споживання тощо. Її тактика і стратегія мають змінюватися залежно від характеру і спрямованості пануючої економічної доктрини. Використання на практиці теорій і моделей розвитку передбачає знання їх у всій повноті, в тому числі в історичному плані, і в цьому аспекті дане видання є скарбницею як для науковців, так і для практиків. Новизною відзначено і виклад теорії сучасного інституціоналізму, яка вимагає формування і втілення в життя реформаторської стратегії фіскальної політики і в цьому аспекті має велике значення для української фінансової практики.

До позитивних сторін роботи слід віднести її фундаментальність і змістовну завершеність. Автори розкривають теоретико-методологічне підґрунтя української фінансової думки, особливості історичного розвитку, дають можливість читачу оцінити її сучасний стан на етапі її відродження. Основою цього слугує глибокий аналіз величезного масиву використаних першоджерел вітчизняної і зарубіжної літератури. Більшість усіх попередніх публікацій, які систематизують основні позиції української фінансової думки, переважно відображають історичний аспект її еволюції і майже уникають характеристики сучасності, що значно зменшує їх цінність. На відміну від цього автори першого тому фундаментального видання історії фінансової думки України подають її еволюцію з урахуванням найновітніших тенденцій і теорій сьогодення, що дає науковцям методологічний ключ до дослідження існуючих фінансових проблем. Адже незаперечним є факт того, що теоретичні і прикладні вирішення сучасних фінансових проблем не можливі без знання і врахування висновків науки минулого. Ідея спадковості багато в чому і визначила логіку авторського

Володимир Андрущенко,
д.е.н., професор
кафедри податків і
оподаткування
Національного
університету
державної
податкової служби
України

НОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

¹ Фінансова думка України. Монографія / С.В.Львовчкін, В.М.Федосов, С.І.Юрій, П.І.Юхименко; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. В.М.Федосова. – Київ: Кондор; Тернопіль: Економічна думка, 2010. – У 3 т. – Т.1. – 687 с.

викладу: від історії минулого до реалій сучасності.

Монографія втілює в собі розмаїття фінансових ідей, які мали вплив на розвиток фінансової науки в різні періоди її становлення і подальшого розвитку, відголоски яких можна віднайти і тепер у наукових дискусіях і публікаціях. Це самобутнє наукове видання буде сприяти більш активному переосмисленню застарілих догм і поглядів на фінанси і фінансову науку, формуванню нового фінансового світогляду, розробці концептуально нових підходів до фіскальної політики, міцним фундаментом яких мають стати досягнення світової економічної думки і фінансової практики. Воно також сприятиме більш об'єктивному і критичному погляду на фінансову дійсність, формуванню сучасної моделі суспільного розвитку країни, яка враховує світовий досвід і передові ідеї. Книга дасть можливість науковцям, практикам і студентам побачити широку палітру ідей українських фінансистів минулого, значна частина яких отримала світове визнання.

Ця фундаментальна робота ще раз доводить незаперечні істини. По-перше, фінанси – об'єктивне явище і треба добре знати внутрішні закони їх руху та функціонування. В руках держави фінанси можуть сприяти як суспільному добробуту, так і пограбуванню народу, бо вони є дуже вагомим факто-

ром впливу на економічне, соціальне і політичне життя, об'єктом надзвичайно гострої боротьби в суспільстві. По-друге, фінансова наука повинна бути не класовою і партійною (згідно з догматами марксизму-ленінізму), а об'єктивною і правдивою, розробляти орієнтири для фінансової практики.

Все це ще раз свідчить про великі можливості і потужний потенціал сучасної української фінансової науки, про те, що фінансова думка України була, є і буде, що її найвизначніші досягнення завжди виходили з намагань давати відповіді на питання, які мають домінуюче значення для економічного життя, виходячи з найкращих позицій світового досвіду теорії і практики. В цьому плані автори цікавої роботи «Фінансова думка України» (Т.1) вдало наслідують цій традиції, збагачуючи фінансову теорію елементами і позиціями, які мають особливе значення для української економічної науки і практики. Це сприяє відродженню і визнанню фінансової думки України в світі.